

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јун 2009.

Шифра кандидата: _____

1. Старословенски језик је био: 1 поен
а) само писани
б) само говорни
в) и писани и говорни
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
2. Данашњи српски књижевни језик настао је у: 1 поен
а) 9. веку б) 12. веку в) 19. веку
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
3. Наведите која су два дела Вука Караџића штампана у истој књизи 1818. године и где: 1 поен
назив дела: Српски рјечник (Р(ј)ечник/ Српски речник) и Српска граматика (ГраMATика)
место штампања: У Бечу (Беч).
4. Заокружите карактеристике вокала *и*: 1 поен
а) висок
б) задњег реда
в) затворен
5. Које су гласовне промене извршене у следећим речима? 1 поен
а) *рашчинити* једначење сугл. по звучности; једначење сугл. по месту (начину) артикулације
б) *купљен* јотовање (алтернација ненепчаних са предњонепчаним сугласницима)
в) *бришем* јотовање (алтернација ненепчаних са предњонепчаним сугласницима)
6. У следећем примеру подвуците непроменљиве речи: 1 поен
Данас идем да пробам како ми стоји она бордо блуза у излогу.
7. Одредите у ком се падежу, броју и роду налази подвучена именица у реченици: 1 поен
Кад је отворила врата, угледала је мачије очи у мраку.
падеж акузатив (4. падеж); број множина (плурал); род средњи (с.).

8. **Напишите 1. лице презента и трпни придев у мушком роду од глагола:** **1 поен**
а) *возити* – презент ВОЗИМ(О) трп. придев ВОЖЕН
б) *возати* – презент ВОЗАМ(О) трп. придев ВОЗАН
9. **Реч Подунавље настала је:** **1 поен**
а) извођењем (деривацијом, суфиксацијом)
б) слагањем (композицијом)
в) **комбинованом творбом**
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
10. **Подвуците атрибуте (конгруентне и падежне) именичких синтагми:** **1 поен**
*школски распуст, кафа без шећера, романи Милоша Црњанског,
љубав према домовини, сјенички сир, страх од летења*
11. **У којој од следећих реченица је употребљен сложени глаголски предикат?** **1 поен**
а) *Била је ноћ, топла и јулска.*
б) *Опет није могао да просуди колико је времена прошло.*
в) *Тога дана нисам ишао на Мораву.*
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
12. **У примерима који следе подвуците зависну реченицу и одредите њену значењску врсту:** **1 поен**
а) *Са свога прозора, у кући поменутога гвожђара, Павле је гледао варош коју је пресецила река.*
врста: односна (релативна)
б) *Да би завршио посао на време, ангажовао је и своје другове.*
врста: намерна (финална)
13. **Фразеологизам пукло ми је пред очима значи:** **1 поен**
а) отворио ми се предиван видик
б) **постало ми је сасвим јасно, схватио сам праву истину**
в) ништа нисам видео, смрачило ми се
(Заокружите слово испред тачног одговора.)
14. **Напишите писаним словима следећу реченицу поштујући правописна правила:** **1 поен**
НА БЕОГРАДСКОМ СТУДЕНТСКОМ ТРГУ НАЛАЗЕ СЕ ФИЛОЛОШКИ
ФАКУЛТЕТ, ПРИРОДНО МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ, ЕТНОГРАФСКИ
МУЗЕЈ И КОЛАРЧЕВ НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ.
На београдском Студентском тргу налазе се(;) Филолошки факултет, Природно-математички
факултет, Етнографски музеј и Коларчев народни универзитет.
15. **Заокружите слово испред правилно написаних скраћеница:** **1 поен**
а) *и сл.* (и слично) б) *др.* (доктор) в) *и тд.* (и тако даље)
г) *гр.* (грам) д) *госп.* (господин) **ђ) *тзв.* (такозвани)**

16. Наведени су ликови, а ви допишите називе народних песама којима припадају: **1 поен**
- а) Марко Краљевић, цар Сулеман „Марко пије уз рамазан вино“
 б) Влах Алија, Југ Богдан „Бановић Страхиња“
 в) Јевросима, Мрњавчевићи „Урош и Мрњавчевићи“
17. У изразу *Осетила сам слан мирис мора* употребљена је стилска фигура: **1 поен**
- а) симбол б) оксиморон **в) синестезија**
 г) синегдоха д) литота
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
18. Пређе Словени не имађаху књига, него по цртама и резама читаху и гатаху, будући погани. **1 поен**
Крстивши се, римским и грчким писменима мучаху се писати словенску реч без правила. Потом човекољубац Бог, који управља свим и не оставља човечјега рода без разума, него све приводи разуму и спасењу, помилова род словенски, посла им светога Константина, названа Ћирила, мужа праведна и истинита.
- Наведите назив списка из кога је цитирани одломак: „Слово о писменах“ („Слово о писменима“, „Реч о писменима“)
 Наведите име аутора: Црноризац Храбар (Црноризац Храбар, Монах Храбар)
 У ком веку је дело настало: 10. век
19. Поређајте наведена дела по времену настанка, почев од најстаријег: **1 поен**
- Антигона, Канционијер, Хамлет, Еп о Гилгамешу, Чекајући Годоа*
- Еп о Гилгамешу
Антигона
Канционијер
Хамлет
Чекајући Годоа
20. Прочитајте одломак и упишите тражене одговоре: **1 поен**
- На њиви је седела Цвета и очекивала мужа, Јована, да доведе воду, те да натопе дуван, што су још прошле године засадили, а никако досад „навадили“. Она беше села, згурила се, наслонила браду на скупљена колена, и гледала је сањивим погледом у топлу, тамну ноћ.*
- Наслов дела: „У ноћи“
 Име и презиме писца: Борисав Станковић (Бора Станковић)
 Епоха којој припада: модерна (симболизам)
21. Наведене су збирке песама, а ви допишите име и презиме аутора и епоху којој припадају: **1 поен**
- Цвеће зла Шарл Бодлер симболизам (модерна)
 87 песама Миодраг Павловић савремена књижевност
 Булићи Јован Јовановић Змај романтизам
22. У својој аутобиографији овај писац и, касније, министар просвете, Доситеј Обрадовић **1 поен**
 (упишите његово име и презиме), описује своје детињство и одлазак у манастир Хопово, разочарање у манастирски живот и излазак из манастира, као и каснија путовања по свету. Реч је о делу „Живот и прикљученија“ које припада епохи просветитељства.

23. Хамлетова драга Офелија (упишите име лика) која је извршила самоубиство послужила је песнику симболизма Аргуру Рембоу (упишите име и презиме песника) да о њој напише истоимену песму и назове је „великим крином“ који плови „на мирном црном валу где звезде сањају“.
24. Заокружите слова испред књижевних дела објављених после Другог светског рата:
- а) *Човек пева после рата* г) *Људи говоре*
 б) *Нечиста крв* д) *Корени*
 в) *Прољећа Ивана Галеба* љ) *Дервиш и смрт*
25. Подвуците манифесте међу наведеним текстовима који прокламују епоху романтизма:
- Предговор Српском рјечнику, Објашњење Суматре, Предговор Људској комедији, Предговор Кромвелу, Певање и мишљење*
26. Међу наведеним појмовима заокружите оне који припадају драмској књижевности:
- сцена, химна, трагични јунак, поглавље, строфа, перипетија, лирски субјект, доживљени говор, јединство радње*
27. Поред назива драмских дела упишите имена њихових аутора:
- а) Јелисавета кнегиња црногорска Ђура Јакшић
 б) Ујка Вања Антон Павлович Чехов (А. П. Чехов)
 в) Чекајући Годоа Самјуел Бекет
28. У песничкој збирци „Кора“ (наведите наслов збирке), објављеној 1953. године, песник Васко Попа (упишите име и презиме песника) је кроз симболичке-алегоријске представе бића и предмета из свакодневног окружења (столица, пепељара, маслачак, коњ, пузавица итд.) дао слику најбитнијих човекових егзистенцијалних ситуација.
- 29.
- Бисерна брада
 Сребрна чаша,
 Бисер се рони,
 У чашу пада,
 Свако га зрно
 По дукат ваља,
 А сједа брада
 Три бијела града.*
- Којој врсти народних лирских песама припадају наведени стихови?
- а) сватовским б) љубавним
 в) здравицама г) успаванкама
- (Заокружите слово испред тачног одговора.)
30. У својој дугој књижевној каријери ова књижевница Десанка Максимовић (упишите име и презиме), писала је лирику испуњену чежњом и надањем, као и дела за децу (песме, бајке, приче). Њена песничка збирка „Тражим помиловање“ (упишите наслов), настала у 20. веку, заснована је на средњовековном законнику и у њој преовлађује разумевање за мане и грехове разнородних типова људи.